

Regelbunden tillsyn i Tingbergsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Kungsbacka kommun under perioden april till och med september 2009 och besökt Tingbergsskolan den 15 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 19 februari 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Tingbergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Tingbergsskolan intervjuades rektorn, lärare, elevvårdspersonal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Tingbergsskolan

Tingbergsskolan	Antal elever
Förskoleklass	46
Grundskola	225

Källa: Uppgifter från skolan

2 (13)

Tingbergsskolan ligger centralt beläget i Kungsbacka i ett område med hyreshus, radhus och villor.

Tingbergsskolan har som ett utpräglat mål att vara en hälsofrämjande skola och samarbetar med idrottsföreningar i Kungsbacka. Det bedrivs även ett samarbete med gymnasieskolans barn- och fritidsprogram där elever från gymnasiet kommer till Tingbergsskolan och har uteaktiviteter med elever i årskurserna 2 och 3 varje vecka.

Tingbergsskolans organisation består av tre arbetslag, Förskoleklass – årskurs 1, årskurserna 2–3 och årskurserna 4–5.

Skolan leds av en rektor. Under 2008 hade Tingbergsskolan tre olika rektorer. I mars 2008 slutade den dåvarande rektorn sin anställning, en vikarierande rektor tillsattes och i augusti 2008 tillträdde nuvarande rektorn.

Vid skolan bedrivs även skolbarnsomsorg. Denna verksamhet bedöms i en separat verksamhetsrapport.

Skolan har ett elevhälsoteam vari det ingår skolsköterska och skolpsykolog. Skolläkare ingår inte i elevhälsoteamet, tjänsten köps in från primärvården i Kungsbacka.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Tingbergs-skolan	Riket	Tingbergs-skolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	96	85	95	87
	Matematik	89	72	92	73
	Svenska	93	71	92	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-09-15. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

Kommentar och bedömning:

Skolan sammanställer och redovisar inte elevernas kunskapsresultat i förhållande till mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5. De resultat skolan redovisar är resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska. Nästan alla eleverna når målen vid de nationella ämnesproven under 2007 och 2008. Vid intervju med rektorn och lärare vid skolan framkommer det att varje lärare gör en uppföljning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Någon systematisk sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen görs däremot inte vid skolan.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte analyserar kunskapsresultaten så att åtgärder kan sättas in för att öka måluppfyllelsen. Eftersom skolan inte redovisar i vilken mån eleverna når mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 kan Skolinspektionen inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Samtliga elever vid Tingbergsskolan har individuella utvecklingsplaner, (IUP). Dessa innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne som eleven får undervisning i. Det urval som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. I de IUP där matriser använts är dessa ofta i avsaknad av kompletterande skriftlig information som kan förklara det satta omdömet. Elevernas mål i utvecklingsplanerna är knapphändigt formulerade, till viss del relaterade till korrigerande av elevens beteende. När det gäller den framtidsplaneringen framstår skolans ansvar för att eleven ska uppnå målen som ottydligt. Det framgår inte heller alltid tydligt vilka insatser skolan ska svara för.

Vid intervju med rektorn och lärare vid skolan bekräftas att de individuella utvecklingsplanerna vid skolan är av skiftande kvalitet men att ett förändringsarbete pågår. Skolan deltar i ett för Kungsbacka skolor kommungemensamt ut-

vecklingsprojekt rörande individuella utvecklingsplaner.

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna inte uppfyller kraven i bestämmelserna.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (13)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av Lpo 94, avsnitt 2.2 framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Vidare framgår av avsnitt 2.5 att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå förtroendefullt samarbete med förskolan samt de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. Vid intervju med rektorn och med lärare ges en samstämmig bild av att samarbetet mellan verksamheterna vid skolan fungerar bra. Rektorn och lärare vid skolan uppger att överlämnandet av elever till årskurs 6 överlag fungerar bra. Lärarna uppger dock att de saknar en återkoppling från mottagande skola om hur det går för eleverna när de kommer upp i årskurs 8 och 9 och får betyg. En återkoppling som lärarna uppger skulle vara betydelsefull, inte minst för att kunna användas som ett instrument för skolan vid utvärdering av undervisningens utformning. Skolinspektionen bedömer att samverkan mellan de olika verksamheterna behöver förbättras.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder så ska rektorn se till att behovet utreds.

Vid Tingbergsskolan identifieras elever i behov av särskilt stöd utifrån gruppnivå, det genomförs screeningar i olika årskurser i främst ämnena engelska, matematik och svenska. Särskilt stöd ges i första hand i ämnena engelska, matematik och svenska. Det särskilda stödet ges som huvudregel utanför elevens hemklassrum.

Stöd i andra ämnen och stöd för elever som på andra grunder behöver det riskerar därmed att inte tillgodoses.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller de krav som författningarna ställer på särskilt stöd till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och

utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av skiftande kvalitet. Vid beskrivningen av elevens styrkor och förmågor saknas ofta en konkret bedömning av elevens förmågor och intressen. Beskrivningen av elevens starka sidor är ofta av mer personlighetsrelaterad karaktär istället för att relatera till elevens kunskapsutveckling. De korta och långsiktiga målen är av varierande kvalitet och är ofta kopplade till beteendekorrigerande mål. Ansvarsfördelningen är otydlig, ofta i avsaknad av organisations- och gruppnivå. Ett stort ansvar läggs på elevens föräldrar medan skolans ansvar för insatta åtgärder emellanåt framstår som otydlig.

Av den arbetsgång avseende särskilt stöd som skolan redovisat framgår att åtgärdsprogrammen ska utvärderas minst en gång per termin. Detta bekräftas vid intervju med lärare där man uppger att åtgärdsprogrammen utvärderas en till två gånger per termin.

På vilket sätt uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen ska ske framgår inte alltid tydligt av åtgärdsprogrammen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen vill i detta sammanhang särskilt peka på vikten av regelbundna uppföljningar och utvärderingar av åtgärdsprogram, se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25) för arbete med åtgärdsprogram.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot kränkande behandling ska barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vid Tingbergsskolan finns en aktuell likabehandlingsplan. Denna motsvarar till stor del de innehållsmässiga krav som författningarna ställer på en plan mot kränkande behandling. Planen saknar dock en aktuell kartläggning som ska ligga till grund för hur verksamheterna ska arbeta under det kommande året. Vidare är det tveksamt i vilken omfattning eleverna har deltagit i upprättandet, uppföljningen och översynen av planen. Skolinspektionen bedömer att Tingbergsskolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt Lpo 94 avsnitt 1 måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.

Enligt avsnitt 2.8 i samma läroplan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen

och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Varje lärare vid skolan gör en uppföljning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Någon systematisk sammanställning och uppföljning görs dock inte vid skolan. Rektorn och lärare uppger att ett utvecklingsarbete pågår vid skolan där man har för avsikt att sammanställa och analysera samtliga ämnen på en systematisk nivå. I kvalitetsredovisningen redovisas endast en sammanställning i engelska, matematik och svenska vid de nationella ämnesproven i årskurs 5.

Skolinspektionen bedömer att Tingbergsskolans systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller de krav som ställs på ett sådant arbete.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt 3 § ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Vidare ska enligt 4 § skolans elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av kvalitetsredovisningen och elevernas föräldrar ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolan upprättar en kvalitetsredovisning. Redovisningen utgör i stor utsträckning en beskrivning av genomförda och pågående åtgärder. Verksamhetens förutsättningar redovisas. Det är få analyser i redovisningen vilket gör det svårt att se kopplingen mellan varför skolan vidtagit och planerat vidta vissa åtgärder och vad det bakomliggande syftet till dessa är. Endast en sammanställning av elevernas resultat i engelska, matematik och svenska vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 redovisas. Någon systematisk sammanställning och analys av

elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen redovisas inte. Elever och föräldrar har medverkat i utarbetandet genom att fylla i "brukarenkäter". Dessa enkäter har haft ett skolövergripande perspektiv vilket inte är tillräckligt för att uppfylla förordningens krav.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav.

2009-11-19 Göteborg

Magnus Jonasson

Ulla-Britt Norin